

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 3188

SPRAWOZDANIE
KOMISJI FINANSÓW PUBLICZNYCH

**o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy
o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez
Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne oraz
niektórych innych ustaw (druk nr 3120)**

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 regulaminu Sejmu skierował w dniu 17 września 2026 r. powyższy projekt ustawy do Komisji Finansów Publicznych do pierwszego czytania.

Komisja Finansów Publicznych po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu tego projektu ustawy na posiedzeniu w dniu 7 października 2026 r.

wnosi:

W y s o k i S e j m uchwalić raczy załączony projekt ustawy.

Warszawa, dnia 7 października 2026 r.

Sprawozdawca

(-) Tomasz Kostuś

Przewodniczący
Komisji Finansów Publicznych

(-) Janusz Cichoń

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2024 r. poz. 291 oraz z 2026 r. poz. 635 i 680) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. Ustawa reguluje:

 - 1) udzielanie poręczeń i gwarancji przez:
 - a) Skarb Państwa,
 - b) Bank Gospodarstwa Krajowego w ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych,
 - c) niektóre osoby prawne;
 - 2) wykonywanie zobowiązań z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez podmioty wymienione w pkt 1 lit. a i b;
 - 3) funkcjonowanie Krajowego Funduszu Gwarancyjnego.”;
- 2) w art. 2 w ust. 1:
 - a) pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym, ustawę z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, ustawę z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego, ustawę z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym, ustawę z dnia 16 grudnia 2005 r. o Funduszu Kolejowym, ustawę z dnia 12 lutego 2010 r. o rekapitalizacji niektórych instytucji oraz o rządowych instrumentach stabilizacji finansowej, ustawę z dnia 4 kwietnia 2019 r. o wspieraniu działalności naukowej z Funduszu Polskiej Nauki, ustawę z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, ustawę z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, ustawę z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz ustawę z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw.

-
- „1) poręczeniach udzielanych przez Skarb Państwa – należy przez to rozumieć udzielane przez Radę Ministrów albo ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa, poręczenia:
- a) spłaty kredytów,
 - b) wykonania zobowiązań wynikających z obligacji;
- 2) gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa – należy przez to rozumieć udzielane przez Radę Ministrów albo ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa, gwarancje:
- a) spłaty kredytów,
 - b) wykonania zobowiązań wynikających z obligacji,
 - c) wypłaty odszkodowania za zniszczone, uszkodzone lub skradzione eksponaty wystawowe;”
- b) w pkt 4 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
- „poręczeniach lub gwarancjach Banku Gospodarstwa Krajowego – należy przez to rozumieć poręczenia lub gwarancje udzielane przez Bank Gospodarstwa Krajowego, we własnym imieniu i na własny rachunek, w ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych;”
- c) w pkt 9a lit. b i c otrzymują brzmienie:
- „b) załączniku I do rozporządzenia Komisji (UE) 2022/2472 z dnia 14 grudnia 2022 r. uznającego niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 327 z 21.12.2022, str. 1, z późn. zm.),
- c) załączniku I do rozporządzenia Komisji (UE) 2022/2473 z dnia 14 grudnia 2022 r. uznającego niektóre kategorie pomocy udzielanej przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w zakresie produkcji, przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 327 z 21.12.2022, str. 82, z późn. zm.);”
- d) w pkt 10 kropkę na końcu zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 10a w brzmieniu:
- „10a) międzynarodowej instytucji finansowej – należy przez to rozumieć międzynarodową instytucję finansową w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy

z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2026 r. poz. 38, 176, 331, 340, 644 i 846).”;

3) art. 2c otrzymuje brzmienie:

„Art. 2c. 1. Od udzielenia poręczenia lub gwarancji jest pobierana opłata prowizyjna.

2. Opłata prowizyjna stanowi dochód budżetu państwa i jest wnoszona na rachunek dochodów budżetu państwa właściwy dla obsługi długu Skarbu Państwa.

3. Opłata prowizyjna jest naliczana od objętej poręczeniem lub gwarancją kwoty zobowiązania, a w przypadku poręczeń i gwarancji udzielanych pod warunkiem przeznaczenia kredytu lub środków z emisji obligacji na cel, o którym mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2 – od kwoty zwiększenia zobowiązania Skarbu Państwa, stanowiącej różnicę między kwotą zobowiązania obejmowanego poręczeniem lub gwarancją a kwotą istniejącego zobowiązania z tytułu udzielonego poręczenia lub udzielonej gwarancji.

4. Poręczenia i gwarancje udzielane pod warunkiem przeznaczenia kredytu lub środków z emisji obligacji na cel, o którym mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1, oraz gwarancje, o których mowa w art. 23 ust. 1, są wolne od opłaty prowizyjnej.

5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób naliczania i wnoszenia opłaty prowizyjnej od udzielenia poręczenia lub gwarancji oraz wysokość tej opłaty, mając na względzie:

- 1) długość okresu, na który są udzielane poręczenie lub gwarancja;
- 2) że wysokość opłaty prowizyjnej od poręczeń powinna być niższa od wysokości opłaty prowizyjnej od gwarancji;
- 3) w przypadku poręczeń i gwarancji udzielanych na warunkach zgodnych z rynkiem wewnętrznym, określonych w przepisach Unii Europejskiej – poziom ratingu kredytowego lub brak nadania tego ratingu w odniesieniu do podmiotu, za którego zobowiązania są udzielane poręczenie lub gwarancja, a także wycenę ryzyka związanego z udzielanym poręczeniem lub udzielaną gwarancją.”;

4) uchyla się art. 2d;

5) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Art. 3. 1. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych, albo minister właściwy do spraw finansów publicznych mogą, w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa, udzielać kredytodawcom poręczenia lub gwarancji spłaty części albo całości kredytu wraz z odsetkami i innymi kosztami bezpośrednio związanymi z kredytem.

-
2. Poręczenie lub gwarancja mogą być udzielane również bankom lub międzynarodowym instytucjom finansowym, jeżeli takie banki lub międzynarodowe instytucje finansowe udzieliły kredytodawcy poręczenia lub gwarancji za kredytobiorcę.
3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych udziela poręczenia lub gwarancji powyżej kwoty stanowiącej równowartość 10 000 000 euro i do równowartości 30 000 000 euro.
4. Rada Ministrów udziela poręczenia lub gwarancji, jeżeli kwota poręczenia lub gwarancji przekracza równowartość 30 000 000 euro.
5. Poręczenie lub gwarancja mogą stanowić pomoc publiczną.
6. W przypadku gdy poręczenie lub gwarancja stanowią pomoc publiczną, nie mogą one zostać udzielone za zobowiązania kredytobiorcy, na którym ciąży obowiązek zwrotu pomocy wynikający z decyzji Komisji Europejskiej uznającej taką pomoc za niezgodną z prawem oraz z rynkiem wewnętrznym, do czasu wykonania przez kredytobiorcę tego obowiązku.
7. Poręczenie lub gwarancja stanowiące pomoc publiczną lub udzielane na warunkach zgodnych z rynkiem wewnętrznym nie mogą zostać udzielone za zobowiązania kredytobiorcy znajdującego się w trudnej sytuacji, zgodnie z kryteriami określonymi w przepisach Unii Europejskiej, dotyczącymi pomocy udzielanej podmiotom znajdującym się w takiej sytuacji.
8. Zakaz, o którym mowa w ust. 7, nie dotyczy poręczeń lub gwarancji udzielanych w celu ochrony podstawowych interesów bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej, o których mowa w art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, oraz udzielania pomocy publicznej kredytobiorcom znajdującym się w trudnej sytuacji, gdy jest to dozwolone przepisami Unii Europejskiej.”;
- 6) w art. 5 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Rada Ministrów albo minister właściwy do spraw finansów publicznych mogą udzielać poręczenia lub gwarancji do wysokości 80 % pozostającej do spłaty kwoty kredytu objętego poręczeniem lub gwarancją wraz z 80 % należnych odsetek od tej kwoty i innych kosztów bezpośrednio związanych z tym kredytem.”;
- 7) art. 7 i art. 8 otrzymują brzmienie:
- „Art. 7. 1. Poręczenie lub gwarancja mogą być udzielane pod warunkiem przeznaczenia objętego nimi kredytu na finansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych zapewniających:

-
- 1) rozwój lub utrzymanie infrastruktury;
 - 2) ochronę środowiska;
 - 3) wdrażanie nowych rozwiązań technicznych lub technologicznych będących wynikiem badań naukowych lub prac rozwojowych;
 - 4) realizację programów rządowych;
 - 5) wsparcie bezpieczeństwa, w tym bezpieczeństwa energetycznego i obronności państwa.

2. Poręczenie lub gwarancja mogą być udzielane także pod warunkiem przeznaczenia objętego nimi kredytu na:

- 1) zasilenie funduszy utworzonych w Banku Gospodarstwa Krajowego, powierzonych lub przekazanych temu bankowi na podstawie odrębnych ustaw, jeżeli środki przeznaczone na spłatę zobowiązań pochodzą ze źródeł innych niż budżet państwa, z wyłączeniem środków budżetu państwa, które zostały wydatkowane na dopłaty do kredytu objętego preferencyjnym oprocentowaniem;
- 2) spłatę objętego już poręczeniem lub gwarancją Skarbu Państwa zobowiązania wraz z odsetkami i innymi kosztami bezpośrednio związanymi z tym zobowiązaniem.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, przepisu art. 2a ust. 2 nie stosuje się.

Art. 8. Kredytobiorca jest obowiązany do ustanowienia zabezpieczenia na rzecz Skarbu Państwa na wypadek roszczeń wynikających z tytułu wykonania obowiązków poręczyciela lub gwaranta.”;

8) w art. 9 w ust. 2 wyrazy „pkt 2” zastępuje się wyrazami „pkt 1”;

9) w art. 12:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych, albo minister właściwy do spraw finansów publicznych mogą, w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa, udzielać poręczenia lub gwarancji spełnienia przez emitenta świadczeń pieniężnych wynikających z wyemitowanych przez niego obligacji.”,

b) uchyla się ust. 2a;

10) uchyla się art. 14;

11) w art. 16 wyrazy „art. 3 ust. 4–7, art. 5 oraz art. 8” zastępuje się wyrazami „art. 3 ust. 2–8, art. 5, art. 7 oraz art. 8”;

12) w tytule rozdziału 5 wyraz „Poręczenia” zastępuje się wyrazem „Gwarancje”;

13) w art. 23:

- a) w ust. 1 wyraz „poręczeń” zastępuje się wyrazem „gwarancji”,
- b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Gwarancja jest udzielana na wniosek organizatora wystawy.”;

14) uchyla się rozdział 6;

15) art. 29 otrzymuje brzmienie:

„Art. 29. Minister właściwy do spraw finansów publicznych wykonuje ze środków budżetu państwa zobowiązania z tytułu udzielonych przez Skarb Państwa poręczeń lub gwarancji.”;

16) uchyla się art. 30;

17) tytuł rozdziału 8a otrzymuje brzmienie:

„Poręczenia lub gwarancje Banku Gospodarstwa Krajowego oraz funkcjonowanie Krajowego Funduszu Gwarancyjnego”;

18) art. 34a otrzymuje brzmienie:

„Art. 34a. 1. Bank Gospodarstwa Krajowego może udzielać, we własnym imieniu i na własny rachunek, poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych obejmujących w szczególności projekty:

- 1) realizowane z wykorzystaniem środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej oraz międzynarodowych instytucji finansowych,
- 2) infrastrukturalne,
- 3) związane z rozwojem sektora mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców,
- 4) z zakresu ochrony środowiska,
- 5) w obszarze szkolnictwa wyższego i nauki,
- 6) z zakresu ochrony zdrowia

– w tym realizowane z wykorzystaniem środków publicznych.

2. Poręczenia lub gwarancje Banku Gospodarstwa Krajowego mogą stanowić pomoc publiczną, pomoc *de minimis* lub pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie.

3. W ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych Bank Gospodarstwa Krajowego może obejmować, nabywać lub zbywać akcje (udziały) podmiotów udzielających poręczeń lub gwarancji za zobowiązania

mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, a także organizacji pożytku publicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338 oraz z 2026 r. poz. 1040) oraz obejmować lub zbywać akcje (udziały) we współtworzonych przez Bank Gospodarstwa Krajowego podmiotach mających udzielać poręczeń lub gwarancji za zobowiązania mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, a także organizacji pożytku publicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb udzielania poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego stanowiących:

- 1) pomoc publiczną,
 - 2) pomoc *de minimis*,
 - 3) pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie
– uwzględniając konieczność realizacji celów określonych w rządowych programach poręczeniowo-gwarancyjnych oraz efektywnego i skutecznego wykorzystania poszczególnych rodzajów pomocy, a także zapewnienia przejrzystości udzielania tej pomocy i jej zgodności z rynkiem wewnętrznym.”;
- 19) w art. 34b wyrazy „poręczenia i gwarancji” zastępuje się wyrazami „poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego”;
- 20) w art. 34c w:
- a) pkt 1 wyrazy „poręczeń i gwarancji” zastępuje się wyrazami „poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego”,
 - b) pkt 2 wyrazy „poręczeń i gwarancji” zastępuje się wyrazami „poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego”;
- 21) art. 34ca otrzymuje brzmienie:
- „Art. 34ca. 1. Bank Gospodarstwa Krajowego w zakresie poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego:
- 1) uszczegóławia na poziomie operacyjnym warunki i tryb udzielania poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego określone w umowie, o której mowa w art. 34c;
 - 2) określa wzór wniosku o udzielenie poręczenia oraz wzór wniosku o udzielenie gwarancji;

3) określa wzór umowy poręczenia oraz wzór umowy gwarancji.

2. Do czynności związanych z udzielaniem poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2024 r. poz. 1796 oraz z 2025 r. poz. 1172) oraz przepisów art. 385^[1]–385^[5] i art. 556^[1]–556^[5] ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2026 r. poz. 795).

3. Bank Gospodarstwa Krajowego może powierzyć dochodzenie roszczeń związanych z poręczeniami lub gwarancjami Banku Gospodarstwa Krajowego bankowi lub instytucji finansowej, przy czym wykonywanie przez bank lub instytucję finansową tych czynności nie wymaga zmiany statutu ani innego aktu stanowiącego podstawę działalności tych podmiotów.

4. Podmioty, o których mowa w ust. 3, w przypadku czynności w zakresie dochodzenia roszczeń związanych z poręczeniami lub gwarancjami Banku Gospodarstwa Krajowego mogą:

- 1) wykonywać je samodzielnie, w tym udzielając pełnomocnictwa procesowego do ich dochodzenia w imieniu Banku Gospodarstwa Krajowego swoim pracownikom, radcom prawnym lub adwokatom, lub
- 2) powierzyć ich wykonywanie innemu podmiotowi, za zgodą Banku Gospodarstwa Krajowego.

5. Roszczenia Banku Gospodarstwa Krajowego związane z poręczeniami lub gwarancjami Banku Gospodarstwa Krajowego, w tym roszczenie o zwrot kwot z tytułu wypłaty poręczenia lub gwarancji przysługujące Bankowi Gospodarstwa Krajowego wobec podmiotu, za którego zobowiązanie udzielono poręczenia lub gwarancji, przedawniają się z upływem 6 lat od dnia wypłaty poręczenia lub gwarancji.

6. W przypadku stwierdzenia przez Bank Gospodarstwa Krajowego, że pomoc, o której mowa w art. 34a ust. 2, została udzielona z naruszeniem art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Bank Gospodarstwa Krajowego dochodzi od podmiotu, któremu taka pomoc została udzielona, zwrotu kwoty stanowiącej równowartość tej pomocy w zakresie, w jakim pomoc ta stanowi pomoc udzieloną z naruszeniem tego przepisu, wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia jej udzielenia.

-
7. Roszczenie Banku Gospodarstwa Krajowego z tytułu pomocy, o której mowa w art. 34a ust. 2, udzielonej z naruszeniem art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej przedawnia się z upływem 10 lat od dnia udzielenia tej pomocy.”;
- 22) w art. 34d w ust. 1 wyrazy „poręczeniach i gwarancjach” zastępuje się wyrazami „poręczeniach lub gwarancjach Banku Gospodarstwa Krajowego”;
- 23) w art. 34e wyrazy „programów rządowych” zastępuje się wyrazami „rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych”;
- 24) w art. 34f:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Bank Gospodarstwa Krajowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych opracowuje roczny plan finansowy, odrębnie dla każdego rządowego programu poręczeniowo-gwarancyjnego, w terminie do dnia 30 września roku poprzedzającego rok, którego dotyczy ten plan.”,
- b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
- „1a. Minister właściwy do spraw finansów publicznych zatwierdza plan finansowy, o którym mowa w ust. 1, w terminie do dnia 15 listopada roku poprzedzającego rok, którego dotyczy ten plan.”,
- c) w ust. 2:
- w pkt 1 wyrazy „poręczeń i gwarancji” zastępuje się wyrazami „poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego”,
 - w pkt 2 wyrazy „poręczeń i gwarancji” zastępuje się wyrazami „poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego”,
 - w pkt 3 wyraz „program” zastępuje się wyrazami „rządowy program poręczeniowo-gwarancyjny”,
 - w pkt 4 wyrazy „poręczeń i gwarancji” zastępuje się wyrazami „poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego”;
- 25) w art. 34g:
- a) w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
- „1) pokrycie kosztów i wydatków związanych z udzielaniem poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego, w tym wypłat z tytułu udzielonych poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego stanowiących pomoc publiczną, pomoc *de minimis* lub pomoc *de minimis* w rolnictwie lub

rybołówstwie, na rzecz mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców;”,

- b) w ust. 3 w pkt 2 wyrazy „poręczenia i gwarancje” zastępuje się wyrazami „poręczenia lub gwarancje Banku Gospodarstwa Krajowego”;

26) w art. 34ga w ust. 3 wyrazy „pkt 2” zastępuje się wyrazami „pkt 1”;

27) w art. 34h ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki zatwierdza plan finansowy Funduszu w terminie do dnia 31 lipca roku poprzedzającego rok, którego dotyczy ten plan.”;

28) po art. 34h dodaje się art. 34i w brzmieniu:

„Art. 34i. 1. Bank Gospodarstwa Krajowego przeprowadza badanie obejmujące ocenę efektywności i użyteczności udzielonych poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego dotyczących zobowiązań zaciągniętych przez podmioty będące przedsiębiorcami w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480, 1795 i 1826 oraz z 2026 r. poz. 507), w szczególności z uwzględnieniem ich wpływu na działalność podmiotów, za których zobowiązania udzielono poręczenia lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego, mając na uwadze gospodarność i zasadność wydatkowania środków publicznych na realizację rządowego programu poręczeniowo-gwarancyjnego i skuteczność tego programu, zwane dalej „badaniem ewaluacyjnym”.

2. Badanie ewaluacyjne jest przeprowadzane w formie ankietowej, na podstawie pozyskiwanych od podmiotów, o których mowa w ust. 1, informacji dotyczących wpływu udzielonych tym podmiotom poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego na ich działalność, w szczególności w zakresie wprowadzenia na rynek nowych produktów lub usług, pozyskania nowych rynków zbytu, wdrożenia innowacji, realizacji inwestycji, utrzymania lub poprawy płynności finansowej, utworzenia lub utrzymania miejsc pracy oraz dostępności i warunków finansowania działalności gospodarczej.

3. Informacje, o których mowa w ust. 2, mogą obejmować informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2026 r. poz. 85). Ujawnienie, wykorzystanie lub pozyskanie takich informacji w ramach badania ewaluacyjnego nie stanowi czynu nieuczciwej konkurencji w rozumieniu przepisów tej ustawy.

4. Podmiot, za którego zobowiązania Bank Gospodarstwa Krajowego udzielił poręczenia lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego, jest obowiązany do poddania się badaniu ewaluacyjnemu, w tym przekazywania informacji, o których mowa w ust. 2, w zakresie określonym przez Bank Gospodarstwa Krajowego, niezbędnym do przeprowadzenia badania ewaluacyjnego.

5. Kategorie informacji, o których mowa w ust. 2, Bank Gospodarstwa Krajowego określa we wzorach wniosków, o których mowa w art. 34ca ust. 1 pkt 2.

6. Badanie ewaluacyjne jest przeprowadzane:

- 1) w terminie określonym w umowie zawartej z podmiotem zarządzającym rządowym programem poręczeniowo-gwarancyjnym,
 - 2) nie częściej niż raz w roku – w przypadku gdy umowa, o której mowa w pkt 1, nie określa terminu przeprowadzenia badania ewaluacyjnego
- przy czym ostatnie badanie ewaluacyjne może być przeprowadzone nie później niż w terminie roku od dnia upływu terminu ważności poręczenia lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego.

7. Bank Gospodarstwa Krajowego może zlecić przeprowadzenie badania ewaluacyjnego podmiotowi, który prowadzi takie badania.

8. Podmiot, któremu Bank Gospodarstwa Krajowego zlecił przeprowadzenie badania ewaluacyjnego, może przetwarzać dane podmiotu obowiązującego do poddania się badaniu ewaluacyjnemu, w tym dane osobowe obejmujące:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;
- 2) numer identyfikacji podatkowej;
- 3) numer REGON;
- 4) nazwę przedsiębiorstwa;
- 5) dane teleadresowe;
- 6) adres poczty elektronicznej.

9. Bank Gospodarstwa Krajowego może przekazywać podmiotowi, któremu zlecił przeprowadzenie badania ewaluacyjnego, informacje stanowiące tajemnicę bankową lub tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji o objęciu poręczeniem lub gwarancją Banku Gospodarstwa Krajowego zobowiązania podmiotu obowiązującego do poddania się badaniu ewaluacyjnemu oraz o rodzaju tego zobowiązania, bez zgody tego podmiotu.

10. Prowadzenie badań ewaluacyjnych nie jest objęte zakazami, ograniczeniami lub warunkami dotyczącymi:

- 1) przesyłania niezamówionej informacji handlowej w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2024 r. poz. 1513),
- 2) używania telekomunikacyjnych urządzeń końcowych i automatycznych systemów wywołujących dla celów przesyłania informacji handlowej, o której mowa w pkt 1 – wynikającymi z odrębnych przepisów.

11. Z badania ewaluacyjnego Bank Gospodarstwa Krajowego sporządza, w terminie 6 miesięcy od dnia jego zakończenia, raport zawierający zagregowane dane i publikuje go na swojej stronie internetowej w terminie 3 miesięcy od dnia jego sporządzenia.

12. Raport, o którym mowa w ust. 11, nie zawiera danych pozwalających na identyfikację podmiotów biorących udział w badaniu ewaluacyjnym.”;

29) w art. 43:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w imieniu Skarbu Państwa, wykonuje czynności zmierzające do odzyskania kwot zapłaconych z tytułu wykonania umowy poręczenia lub gwarancji wraz z należnymi odsetkami, w tym odsetkami za opóźnienie, w wysokości określonej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, na zasadach, warunkach i w trybie określonych w odrębnych przepisach.”,

- b) dodaje się ust. 6 i 7 w brzmieniu:

„6. W przypadku gdy pomoc, o której mowa w art. 3 ust. 5, została udzielona z naruszeniem art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, minister właściwy do spraw finansów publicznych dochodzi od podmiotu, któremu taka pomoc została udzielona, zwrotu kwoty stanowiącej równowartość tej pomocy w zakresie, w jakim pomoc ta stanowi pomoc udzieloną z naruszeniem tego przepisu, wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia jej udzielenia.

7. Roszczenie ministra właściwego do spraw finansów publicznych z tytułu pomocy, o której mowa w art. 3 ust. 5, udzielonej z naruszeniem art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej przedawnia się z upływem 10 lat od dnia udzielenia tej pomocy.”;

30) w art. 43b wyrazy „pkt 2,” zastępuje się wyrazami „pkt 1, wraz z należnymi odsetkami, o których mowa w art. 43 ust. 1,”;

31) w art. 46:

- a) w pkt 3 wyrazy „poręczeniach i gwarancjach udzielonych przez Bank Gospodarstwa Krajowego w ramach programów rządowych,” zastępuje się wyrazami „poręczeniach lub gwarancjach Banku Gospodarstwa Krajowego udzielonych w ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych, a także w ramach”,
- b) uchyla się pkt 4 i 5;

32) art. 47a otrzymuje brzmienie:

„Art. 47a. W przypadku zapłaty kwoty z tytułu udzielonego poręczenia lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego z chwilą tej zapłaty Bank Gospodarstwa Krajowego wstępuje w prawa beneficjenta poręczenia lub gwarancji do wysokości dokonanej zapłaty.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2026 r. poz. 218 i 635) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 39d:

- a) w ust. 2 wyrazy „art. 7 ust. 2 pkt 2” zastępuje się wyrazami „art. 7 ust. 2 pkt 1”,
- b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Gwarancje i poręczenia, o których mowa w ust. 2, są zwolnione z opłat prowizyjnych oraz obowiązku ustanawiania zabezpieczeń.”,
- c) uchyla się ust. 4;

2) w art. 39j:

- a) w ust. 2 wyrazy „art. 2a ust. 1, art. 2b, art. 31, art. 44, art. 44a, art. 44b, art. 46 i art. 47” zastępuje się wyrazami „art. 2a ust. 1, art. 2b, art. 31, art. 43 ust. 1, 6 i 7, art. 43b, art. 44–44b, art. 46 i art. 47”,
- b) uchyla się ust. 4.

Art. 3. W ustawie z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników (Dz. U. z 2026 r. poz. 809) w art. 56 uchyla się ust. 7.

Art. 4. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2026 r. poz. 38, 176, 331, 340, 644 i 846) w art. 104:

-
- 1) w ust. 2 w pkt 14 kropkę na końcu zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 15 w brzmieniu:

„15) udzielenie przez Bank Gospodarstwa Krajowego informacji objętych tajemnicą bankową jest niezbędne do przeprowadzenia badania, o którym mowa w art. 34i ust. 1 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2024 r. poz. 291 oraz z 2026 r. poz. 635, 680 i ...), przez podmioty, którym Bank Gospodarstwa Krajowego zlecił przeprowadzenie takiego badania.”;

- 2) dodaje się ust. 8 w brzmieniu:

„8. Podmioty oraz osoby w nich zatrudnione, którym zgodnie z przepisem ust. 2 pkt 15 udzielono informacji objętych tajemnicą bankową lub je ujawniono, mogą wykorzystać te informacje wyłącznie w celu przeprowadzenia badania, o którym mowa w art. 34i ust. 1 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647, z późn. zm.²⁾) w art. 421l uchyla się ust. 7.

Art. 6. W ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. z 2026 r. poz. 195) w art. 5:

- 1) w ust. 1 w pkt 5 skreśla się wyrazy „lub w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa”;
- 2) ust. 2a i 2b otrzymują brzmienie:

„2a. BGK może również wdrażać instrumenty finansowe realizowane ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub środków wsparcia zwrotnego podlegających ponownemu wykorzystaniu pochodzących pierwotnie z budżetu Unii Europejskiej, które mogą mu być powierzane przez organy administracji rządowej, organy jednostek samorządu terytorialnego lub Komisję Europejską.

2b. Zasady oraz warunki wdrażania instrumentów finansowych, o których mowa w ust. 2a, określają odrębne przepisy oraz umowy zawarte z właściwymi podmiotami.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1234 oraz z 2026 r. poz. 41, 815 i 912) w art. 38 w ust. 10 wyrazy „ust. 1 i 6b” zastępuje się wyrazami „ust. 1, 6b i 9”.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 1080, 1812 i 1863 oraz z 2026 r. poz. 176, 426, 605, 607, 635, 912, 982 i 1157.

Art. 8. W ustawie z dnia 16 grudnia 2005 r. o Funduszu Kolejowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1133 oraz z 2026 r. poz. 635) w art. 7 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Gwarancje i poręczenia, o których mowa w ust. 2, są zwolnione z opłat prowizyjnych oraz obowiązku ustanawiania zabezpieczeń.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 12 lutego 2010 r. o rekapitalizacji niektórych instytucji oraz o rządowych instrumentach stabilizacji finansowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 505 oraz z 2026 r. poz. 176) w art. 11 w ust. 3 wyrazy „rachunek rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa prowadzony przez Bank Gospodarstwa Krajowego” zastępuje się wyrazami „rachunek dochodów budżetu państwa właściwy dla obsługi długu Skarbu Państwa”.

Art. 10. W ustawie z dnia 4 kwietnia 2019 r. o wspieraniu działalności naukowej z Funduszu Polskiej Nauki (Dz. U. z 2024 r. poz. 1554 oraz z 2026 r. poz. 635) w art. 3:

- 1) w ust. 2 wyrazy „art. 7 ust. 2 pkt 2” zastępuje się wyrazami „art. 7 ust. 2 pkt 1”;
- 2) uchyla się ust. 4.

Art. 11. W ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 764 i 1806 oraz z 2026 r. poz. 39, 635, 989 i 1123) w art. 15zzzd ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do poręczenia i gwarancji stosuje się przepisy art. 2b ust. 1, art. 34ca, art. 34i oraz art. 47a ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2024 r. poz. 291 oraz z 2026 r. poz. 635, 680 i...).”.

Art. 12. W ustawie z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 71 w ust. 3 wyrazy „w art. 7 ust. 2 pkt 2” zastępuje się wyrazami „w art. 7 ust. 2 pkt 1”;
- 2) w art. 72 ust. 2a otrzymuje brzmienie:

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 695, 1086, 1262, 1478, 1747, 2157 i 2255, z 2021 r. poz. 1535 i 2368, z 2022 r. poz. 64, 202, 1561, 1692, 1730, 1967, 2127, 2236 i 2687, z 2023 r. poz. 295, 556, 803, 1641, 1785 i 2760, z 2024 r. poz. 834, 859, 1089 i 1831 oraz z 2026 r. poz. 160 i 635.

„2a. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki zatwierdza plan finansowy FGP w terminie do dnia 31 lipca roku poprzedzającego rok, w którym plan finansowy FGP ma obowiązywać.”;

- 3) uchyla się art. 74.

Art. 13. W ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 337, z późn. zm.⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 21a ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do poręczenia i gwarancji stosuje się przepisy art. 2b ust. 1, art. 34ca, art. 34i i art. 47a ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne.”;

- 2) w art. 21c w ust. 4 wyrazy „art. 7 ust. 2 pkt 2” zastępuje się wyrazami „art. 7 ust. 2 pkt 1”;

- 3) w art. 21d ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki zatwierdza plan finansowy FGK w terminie do dnia 31 lipca roku poprzedzającego rok, w którym plan finansowy FGK ma obowiązywać.”;

- 4) uchyla się art. 21f.

Art. 14. W ustawie z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz. U. z 2024 r. poz. 1509 oraz z 2025 r. poz. 290 i 759) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 34:

a) w ust. 4 wyrazy „art. 44, art. 45 i art. 46” zastępuje się wyrazami „art. 43 ust. 1, 6 i 7 i art. 44–46”,

b) uchyla się ust. 10;

- 2) w art. 35:

a) w ust. 3 wyrazy „art. 45 i art. 46” zastępuje się wyrazami „art. 43 ust. 1, 6 i 7, art. 45 i art. 46”,

b) uchyla się ust. 8.

Art. 15. Do wniosków o udzielenie poręczenia lub gwarancji przez Radę Ministrów lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa,

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 620, 621, 1301 i 1794 oraz z 2026 r. poz. 203 i 635.

złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe, z wyjątkiem art. 8 ustawy zmienianej w art. 1, który stosuje się w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przy czym wnioski o udzielenie poręczenia lub gwarancji, o których mowa w art. 3 ust. 2 i art. 12 ust. 2a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, a także wnioski dotyczące finansowania przedsięwzięć inwestycyjnych, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 2, 4 lub 6 oraz ust. 2 pkt 1, 3 lub 5 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, pozostawia się bez rozpatrzenia.

Art. 16. 1. Do wniosków o udzielenie poręczenia lub gwarancji przez Bank Gospodarstwa Krajowego, we własnym imieniu i na własny rachunek, w ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych, złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Wnioski o udzielenie poręczenia lub gwarancji przez Bank Gospodarstwa Krajowego w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa, złożone i nierozpatrzone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy pozostawia się bez rozpatrzenia.

Art. 17. Do wniosków o udzielenie poręczenia lub gwarancji przez niektóre osoby prawne, złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się odpowiednio przepis art. 8 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 18. Do poręczeń i gwarancji udzielonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie:

- 1) ustawy zmienianej w art. 1 – stosuje się przepisy art. 2c, art. 29, art. 34ca ust. 3, 4, 6 i 7, art. 34h ust. 2a, art. 43 ust. 1, 6 i 7, art. 43b oraz art. 47a tej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;
- 2) ustawy zmienianej w art. 2 i w art. 14 – stosuje się przepisy art. 43 ust. 1, 6 i 7 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;
- 3) ustawy zmienianej w art. 9 – stosuje się przepis art. 11 ust. 3 tej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;
- 4) art. 15zzzd ust. 1 ustawy zmienianej w art. 11 oraz art. 21a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 13 – stosuje się przepisy art. 34ca ust. 3, 4, 6 i 7 oraz art. 47a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 19. Przepis art. 46 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się po raz pierwszy do informacji przedstawianej Sejmowi w roku 2028.

Art. 20. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy likwiduje się zasób majątkowy Skarbu Państwa, o którym mowa w art. 25 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 21. 1. W terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy minister właściwy do spraw finansów publicznych zamknie w Banku Gospodarstwa Krajowego rachunek rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa, o którym mowa w art. 30 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1. Środki znajdujące się na tym rachunku wraz z odsetkami przekazuje się na rachunek dochodów budżetu państwa właściwy dla obsługi długu Skarbu Państwa.

2. Środki przekazane na sfinansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa oraz w związku z zarządzaniem długiem Skarbu Państwa, niezwrócone na rachunek rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa, o którym mowa w art. 30 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy podlegają zwrotowi na ten rachunek w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, a następnie przekazaniu na rachunek dochodów budżetu państwa właściwy dla obsługi długu Skarbu Państwa w terminie 3 dni roboczych od dnia zwrotu środków na rachunek rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa, o którym mowa w art. 30 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 22. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 2c ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1 tracą moc z dniem wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 2c ust. 5 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak niepóźniej niż po upływie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 34a ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc.

Art. 23. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.